

سازمان بیهوشی کشور
معاونت امور توانبخشی
سازمان توانبخشی مبتنی بر جامعه

آموزش در جامعه برای کمک به افراد معلول

۲۸

کتابچه‌ی آموزشی برای خانواده‌ی فردی که
معلولیت دارد

فعالیت‌های خانوادگی

سازمان بهداشت جهانی

<p>عنوان و نام پدیدآور: کتابچه ی آموزشی برای خانواده ی فردی که معلولیت دارد : فعالیت های خانوادگی / مؤلف سازمان بهداشت جهانی ؛ مترجم ستاد گسترش توانبخشی مبتنی بر جامعه:</p> <p>مشخصات نشر: تهران : سازمان بهزیستی کشور، اداره کل روابط عمومی ، ۱۳۸۸ .</p> <p>مشخصات ظاهری: ۲۰ ص .: مصور .</p> <p>فروست: آموزش در جامعه برای کمک به افراد معلول = [ج. ۲۸]. Training in the community for people with disabilities.</p> <p>شابک: دوره : ۷ - ۲۱ - ۵۵۱۷ - ۶۰۰ - ۹۷۸ - ج ۲۸ : ۱ - ۴۹ - ۵۵۱۷ - ۶۰۰ - ۹۷۸</p> <p>وضعیت فهرست نویسی: فیبا</p> <p>یادداشت: عنوان اصلی : Training package for a family member of a person with a disability: household activities</p> <p>موضوع: توانبخشی - راهنمای آموزشی</p> <p>موضوع: معلولان - راهنمای مهارت های زندگی</p> <p>موضوع: معلولان - مراقبت های خانگی</p> <p>شناسه افزوده: سازمان بهداشت جهانی</p> <p>شناسه افزوده: World Health Organization</p> <p>شناسه افزوده: سازمان بهزیستی کشور . ستاد گسترش توانبخشی مبتنی بر جامعه</p> <p>شناسه افزوده: سازمان بهزیستی کشور . اداره کل روابط عمومی</p> <p>شناسه افزوده: آموزش در جامعه برای کمک به افراد معلول : [ج. ۲۸]</p> <p>رده بندی کنگره: HDV ۲۵۵/۱۸ ج ۲۸ ۱۳۸۸</p> <p>رده بندی دیویی: ۳۶۲/۱۷۸۶</p> <p>شماره کتابشناسی ملی: ۱۹۰۴۴۴۸</p>

آموزش در جامعه برای کمک به افراد معلول
کتابچه ی آموزشی برای خانواده ی فردی که معلولیت دارد.
فعالیت های خانوادگی (۲۸)
مؤلف: سازمان بهداشت جهانی
مترجم: ستاد توانبخشی مبتنی بر جامعه
ناشر: اداره کل روابط عمومی سازمان بهزیستی کشور
ویراستاران علمی: مینو فرید - رامین رضایی
صفحه آرای: ندا شوقی
چاپ اول: ۱۳۸۸
شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
قیمت: اهدایی

خانواده گرامی

این کتابچه به شما کمک می‌کند به فرد معلول در خانواده خود کمک کنید تا با فعالیت‌های خانوادگی آشنا شود.

قبل از انجام هر کاری به نکته‌های زیر توجه کنید:

- ۱- ابتدا کتابچه را به دقت بخوانید.
- ۲- ممکن است فرد قادر به انجام برخی فعالیت‌ها باشد لذا بر فعالیت‌هایی تمرکز کنید که فرد آن‌ها را انجام نمی‌دهد.
- ۳- در هنگام کمک به فرد معلول برای انجام فعالیت‌های خانوادگی نکات زیر را هم در نظر داشته باشید :
 - افراد معلول می‌توانند بسیاری از کارهای خانگی را انجام دهند اما ممکن است کمی کندتر باشند. این عامل نباید مانع از انجام کارهای خانگی توسط فرد معلول شود.
 - انجام فعالیت‌های خانوادگی به افزایش اعتماد به نفس و احساس مثبت بودن کمک می‌کند.

در این کتابچه با مطالب زیر آشنا می‌شوید:

- کارهایی که لازم است فرد معلول انجام دهد .
- چگونه می‌توان کاری را به فرد معلول آموزش داد.
- چگونگی فعالیت‌های فرد معلول را ارزیابی کنیم .

■ کارهایی که اکثر افراد در خانه انجام می دهند در هر منطقه ای با منطقه دیگر ممکن است فرق داشته باشد. اما برای نمونه مثال هایی آورده شده است تا شما روش کار را یاد بگیرید. برخی از این کارها شامل آشپزی، شستشوی ظرف، آسیاب و پاک کردن غلات، شستن لباس، مراقبت از بچه ها، خیاطی، نظافت خانه و حیاط، تعمیرات منزل و کاشتن سبزی است. ممکن است لازم نباشد فردی را که آموزش می دهید تمام این کارها را انجام دهد. اما سعی کنید تمام کارهایی را که انجام دادن آنها به نظر ضروری می رسد و همچنین نحوه ی کمک به سایر افراد خانواده را در بعضی از کارهای خانه به او بیاموزید.

■ ممکن است انجام بعضی از کارهای خانه برای فرد معلول، دشوار باشد. ممکن است فرد مجبور شود برای آوردن آب یا هیزم یا شستن لباس ها مسافت های طولانی را طی کند. یا آب یا هیزم را به تنهایی روی تپه یا زمین ناهموار حمل کند، و یا کوبیدن و آسیاب کردن برای او خسته کننده باشد. این گونه کارها ممکن است بیشتر وقت او را در طول روز بگیرد. فردی را که آموزش می دهید ممکن است به تنهایی قادر به انجام برخی از کارهای خانه نباشد. در این صورت، اعضای خانواده باید در انجام کارهای دشوار به او کمک کنند.

■ این کتابچه شیوه انجام کارهای خانه را به فرد معلول می آموزد. همچنین با استفاده از این کتابچه می توانید انجام کارهای خانه را برای او آسان تر کنید. شاید کارهای معینی باشد که شما نتوانید به او یاد بدهید، مانند آوردن علوفه، اما می توانید از دوست یا همسایه بخواهید در انجام این گونه کارها به او کمک کند. در عوض، فرد معلول در کار دیگری مثل پختن نان، کمک به دوست یا همسایه آن را جبران کند.

چگونه می توان کاری را به فرد معلول آموزش داد؟

■ شاید فردی را که آموزش می دهید قبل از معلول شدن فعالیت های خانگی را انجام می داده است و

هنوز هم می‌داند آنها را چطور انجام بدهد. البته چنانچه از دستورات این کتابچه آموزشی پیروی کند انجام فعالیت‌ها برای او راحت‌تر خواهد بود.

■ ممکن است فردی را که آموزش می‌دهید شیوه انجام کارهای خانه را فراموش کرده باشد و یا هرگز این کارها را انجام نداده باشد، بنابراین باید نحوه انجام کارها را به او بیاموزید.

■ برای آموزش کارها، ابتدا خودتان همراه با شرح آن، کار را انجام دهید. بگذارید فرد معلول با نگاه کردن و شنیدن و لمس کردن و احساس کردن، نحوه انجام آنها را بیاموزد.

■ سپس از او بخواهید سعی کند کار را انجام دهد، دستهای خود را روی دستهای او بگذارید و همراه او کار را

انجام دهید. اجازه دهید تا می‌تواند کارها را بدون کمک شما انجام دهد، اما در زمان مناسب کمکش کنید تا کار را تمام کند.

■ این نحوه آموزش را همه روزه انجام دهید، چندین بار این کار را تکرار کنید و در هر بار تکرار، سعی کنید کمتر به او کمک کنید، تا زمانی که بتواند به تنهایی کار را انجام دهد.

هنگام آموزش باید این نکات را به خاطر داشته باشید

■ برای آموزش، ابتدا ببینید فرد معلول از چه راهی بهتر می فهمد، ممکن است با گوش کردن، دیدن، لمس کردن در حین انجام کار یا تمرین آن کار همراه با شما بهتر یاد بگیرد.

ببینید که فرد معلول از چه راهی منظور شما را بهتر می فهمد .
به روشی به او آموزش دهید که آنرا آسان تر درک می کند .

- هر بار یک کار به او بیاموزید و زمانی که آن کار را به خوبی آموخت، آموزش کار بعدی را شروع کنید.
- آموزش خود را با کاری شروع کنید که فرد معلول راحت تر آن را یاد می گیرد.

■ برای آسان تر شدن آموزش، چیزهایی را که به کار می برید، همیشه سرجایش قرار دهید. همیشه هم از یک روش استفاده کنید.
با این کار به فرد معلول می آموزید که وسایل مورد نیاز از قبیل قابلمه، ماهیتابه و چیزهای دیگر را در جای مشخص بگذارد و کار را مرتب و منظم انجام دهد.

■ بعضی اوقات فرد معلول علاقه ای به انجام کارهای خانه ندارد. بکوشید با تشویق، او را به انجام کارهای خانه علاقه مند کنید، تا احساس کند برای دیگران مفید است و با کمک به افراد خانواده، آنها را خوشحال تر می کند.

■ وقتی که فرد معلول کارهای جدیدی را یاد می‌گیرد یا آنها را خوب انجام می‌دهد، خشنودی خود را به او نشان دهید تا بداند که فهمیده‌اید که کار را به تنهایی انجام داده است. سایر اعضای خانواده نیز باید نسبت به او همان احساس را از خود نشان دهند. این کار سبب می‌شود که او خوشحال شود و دوباره کارها را به همان طریق انجام دهد.

کارهایی که لازم است فرد معلول انجام دهد

آشپزی

■ هر کس برای حفظ سلامتی به سبزیجات و میوه‌های تازه، برنج و سیب زمینی نیاز دارد. به فرد معلول نحوه‌ی پرورش سبزیجات، حبوبات و میوه‌هایی را که در ناحیه شما خوب رشد می‌کنند بیاموزید. همچنین به او بیاموزید که روزانه مقداری از این مواد را برای تهیه غذای خانواده مورد استفاده قرار دهد. به او توصیه کنید زمان پختن غذا مواظب باشد خاصیت مواد، مثل ویتامین‌ها، از بین نرود و غذا باید در آب کم و در مدت کوتاه پخته شود. از اضافه‌ی آب غذا می‌توان برای سوپ استفاده کرد.

■ به فرد معلول بیاموزید پیش و پس از آماده کردن غذا دست‌هایش را بشوید. برای او توضیح دهید که رعایت بهداشت عامل مهم پیشگیری از بیماری‌ها است. همچنین به او بیاموزید که وسایل آشپزی و ظروف غذا را باید بعد از استفاده بشوید.

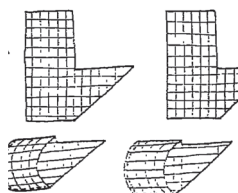
■ ممکن است فرد نتواند چهار زانو روی زمین بنشیند و کارش را انجام دهد. در این صورت یک میز کوچک چوبی تهیه کنید تا بتواند غذا را روی آن آماده کند و در حالت ایستاده به کار مشغول شود.

میز را نزدیک اجاق قرار دهید تا لازم نباشد قابلمه های سنگین را بلند کند یا به جای دوری ببرد.
اگر کار کردن برای فرد در حالت نشسته راحت تر است، یک چهارپایه کنار میز قرار دهید تا بتواند در حالت نشسته کار کند.

■ به او بگویید وقتی می خواهد قابلمه های داغ را بلند کند از دستکش آشپزخانه یا از پارچه های ضخیم استفاده کند تا دست هایش نسوزد.

■ می توانید از پارچه ضخیم، دو دستکش مانند شکل مقابل درست کنید.

اگر فرد روی اجاق می خواهد غذا درست کند، ارتفاع اجاق باید کمی بلند باشد به طوری که فرد بتواند در حال نشسته روی یک چهارپایه آشپزی کند. می توانید با چند آجر ارتفاع اجاق را بالا ببرید.

■ اگر لازم است با آجر دیواری در جلو آتش ایجاد کنید تا فرد را از آتش محفوظ بدارد.

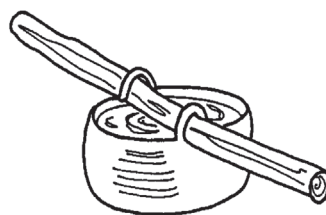
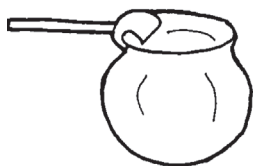

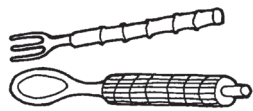
■ فرد باید از قاشق‌های دسته بلند استفاده کند تا مجبور نباشد زیاد به شعله نزدیک شود. دسته های بلندی به قاشق‌های مورد استفاده در آشپزی وصل کنید. برای قابلمه‌ها و ماهیتابه‌ها هم می توانید دسته های بلندی درست کنید.

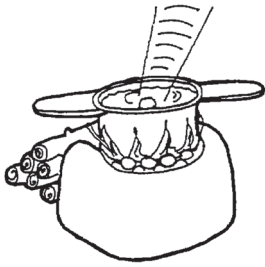
■ قابلمه ها باید دسته داشته باشند تا بلند کردن آنها ساده تر باشد. دسته هایی که از جنس چوب هستند دست ها را در مقابل آتش حفاظت می کند. بنا بر این آنها حتما باید مجهز به دسته چوبی باشند.

■ گرفتن دسته های قطور راحت تر است. دسته های وسایل آشپزی را با قطعه هایی از پارچه ی نسوز بپوشانید تا کلفت تر شوند.

■ فرد می تواند برای برداشت غذای مثل کتلت یا کوکو از انبر استفاده کند. این انبرها را می توان از بازار تهیه کرد.

■ اگر فرد نمی تواند ببیند که چه موقع آب در حال جوشیدن است، به او آموزش بدهید تا در این مواقع، از حس شنوایی استفاده کند. اگر یک قطعه کوچک سنگ را داخل قابلمه بیندازید، از صدای تکان خوردن سنگ در هنگام جوشیدن آب می توان فهمید که چه موقع آب جوش آمده است.

■ فرد معلول برای آشپزی باید انواع گوناگون مواد غذایی یا مایعات را اندازه گیری کند، به او بیاموزید که برای این کار از ظروف اندازه گیری در اندازه های گوناگون استفاده کند.

رفت و آمد به بازار

■ حمل و نقل وسایل از منزل به بازار و فروشگاه و برعکس را برای فرد معلول آسان کنید.

■ مثلاً یک گاری دستی برای این کار بسازید.

■ یا نحوه استفاده از حیواناتی مانند الاغ را برای حمل وسایل به او بیاموزید.

کوبیدن، آسیاب کردن و الک کردن غلات

■ این نوع کارها، سنگین‌ترین کارهای خانه است. اگر فرد معلول قادر به کوبیدن غله نیست، از فرد دیگری بخواهید تا به او کمک کند.

ممکن است برای فرد در حالت نشسته آسیاب کردن، غلات دشوار باشد. سنگ آسیا را روی سطح بلندتری قرار دهید تا بتواند این کار را به طور نشسته انجام دهد.

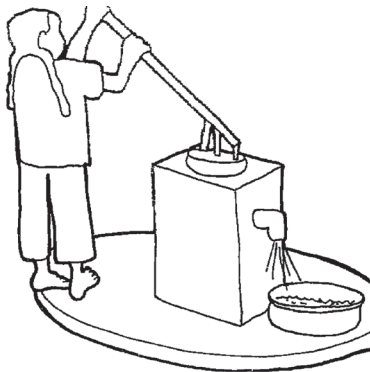
■ الک کردن آرد روی میز را در حالت نشسته به فرد آموزش دهید. ممکن است شما از وسایل دیگری برای این قبیل کارها استفاده کنید. لازم است طرز استفاده از وسایل متداول در زندگی روزمره را فرد یاد بگیرد.

آوردن آب

- اطمینان حاصل کنید که فرد، آب تمیزی را برای مصرف روزانه مورد استفاده قرار می دهد. آب تمیز از بروز امراض پیشگیری می کند.
- اگر منبع آب تمیزی مثل آب لوله کشی یا آب چاه بهداشتی در روستای شما وجود ندارد، از مسولین کمک بگیرید.

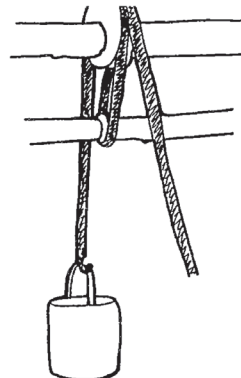
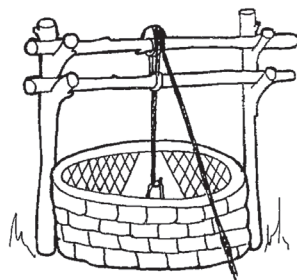

- به فرد معلول بیاموزید اگر از آب لوله کشی استفاده نمی کند، آب آشامیدنی را بجوشاند و پس از سرد شدن استفاده کند. این کار نیز به پیشگیری از بیماری ها کمک می کند.

- تلمبه آب باید دسته بلندی داشته باشد تا تلمبه زدن آسان تر شود.
- اگر فرد تحت آموزش شما باید آب از چاه تهیه کند، تلمبه آب باید دسته بلندی داشته باشد.

- شاید لازم باشد که فرد معلول آب را از چاه بکشد. در این صورت، مطابق تصویر طنابی از روی دو قرقره رد کنید، این کار کشیدن سطل از چاه را آسان تر می کند.

■ او نباید سطل خیلی سنگین را بردارد یا حمل کند.

■ وزن خود سطل یا ظروف مورد استفاده برای حمل آب نباید زیاد سنگین باشد؛ تا وزنی که فرد معلول حمل می‌کند زیاد نشود.

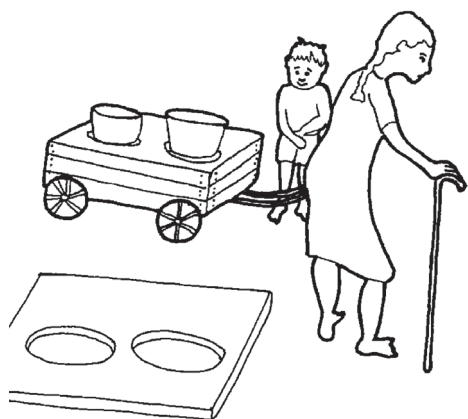
■ اگر منبع آب نزدیک است، می‌تواند در چند بار رفت و آمد، مقدار آب مورد نیازش را تامین کند.

■ همچنین می‌توانید با استفاده از مال بند یا چوبی که بر دو سر آن سطلی می‌آویزند و بر دوش می‌کشند وسیله‌ای درست کنید تا فرد از آن برای حمل سطل‌های آب استفاده کند.
چون چوب را با شانه‌های بلند می‌کند، اضافه وزن روی شانه‌ها تحمل می‌شود.

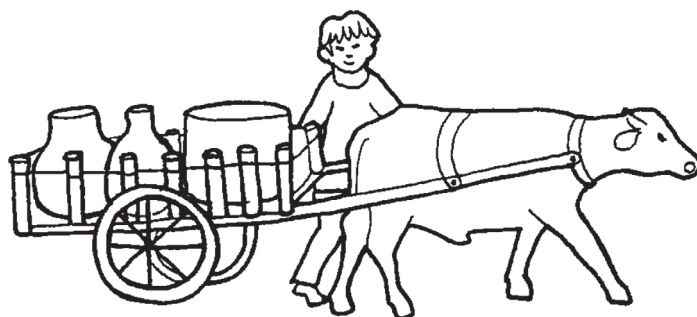
■ اگر فرد برای آوردن آب راهی طولانی را می‌پیماید، می‌تواند از چرخ دستی یا حیوان برای حمل آب استفاده کند و بهتر است از همان چرخ دستی یا حیوانی استفاده کند که برای خرید از آن استفاده می‌کرده است.

■ فرد معلول می تواند برای حمل آب از گاری نیز استفاده کند. برای این کار دو سوراخ به اندازه ته سطل ها در یک قطعه ی تخته ایجاد کنید. سپس آن را روی گاری بگذارید و سطل ها را در حفره ها قرار دهید.

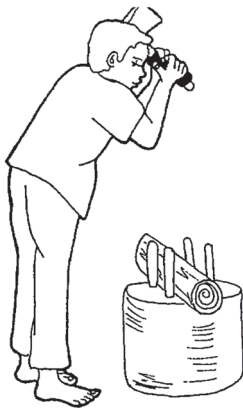
■ از یک گاری که به وسیله ی حیوان (الاغ یا اسب) کشیده می شود نیز می توان برای حمل آب استفاده کرد.

آوردن علوفه

■ به فرد معلول آموزش دهید تا برای حمل علوفه از همان وسایل قبلی حمل آب، مثل چوب، چرخ دستی، حیوان، گاری و غیره استفاده کند.

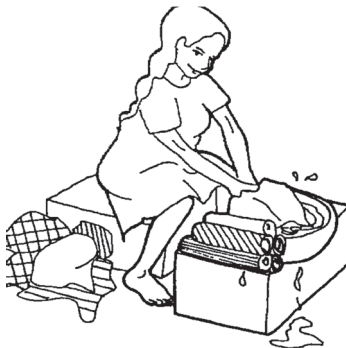

■ داسی که برای چیدن علوفه به کار می‌برید باید دسته‌های بلندی داشته باشد، دسته‌ی داس را با یک قطعه نی بپوشانید تا کلفت شود و گرفتن آن راحت‌تر باشد.

■ به فرد آموزش بدهید تا برای خرد کردن چوب آن را روی سطح بلندتری قرار دهد. به این ترتیب فرد در هنگام خرد کردن چوب کمتر خسته می‌شود.

شستن لباس

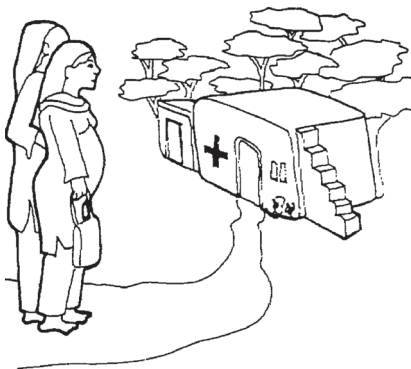

■ ممکن است فرد قادر به شستن لباس روی زمین نباشد. در این صورت به او آموزش دهید لباس‌ها را در سطح بالاتری مثلاً روی یک سنگ بزرگ قرار دهد و بشوید. یا می‌تواند با استفاده از چهارپایه یا در حالت ایستاده کار را انجام دهد.

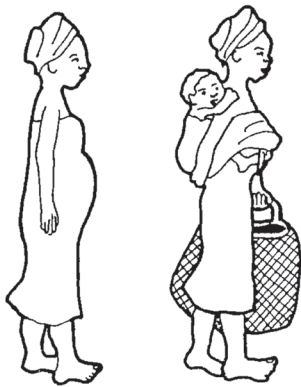
■ اگر فرد معلول لباس‌ها را در رودخانه می‌شوید، به او آموزش دهید که لباس‌ها را روی سنگ‌های بزرگ بشوید.

مراقبت از بچه

■ اگر فرد تحت آموزش، خانم بارداری است، او را نزد بهورز ببرید تا کارهای لازم برای مراقبت از خود و آمادگی برای بچه‌دار شدن را به او یاد بدهد.

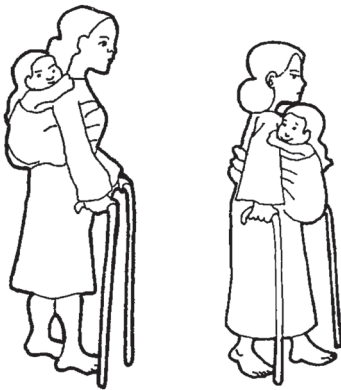
بهورز باید از خانم بخواهد تا مرتباً به دیدن او برود، باید اطمینان حاصل کنید که او در روزهای تعیین شده نزد بهورز می‌رود

■ اگر زن باردار بخواهد اشیاء سنگین حمل کند باید به او بگویید با این کار هم به خودش و هم به بچه اش صدمه می زند. باید اطمینان حاصل کنید که او، بچه های دیگر و یا اشیاء سنگین را در این دوران حمل نکند.

■ مادران معلول نیز مانند سایر مادران باید به نوزادان خود شیر بدهند. اگر فردی را که آموزش می دهید خانمی است که نوزاد شیرخوار دارد باید همراه با نوزادش برای مراقبت از بچه و نحوه ی شیر دادن و سایر راهنمایی ها نزد بهورز برود. باید اطمینان حاصل کنید که او تمام توصیه ها را می فهمد و آموزش های داده شده را انجام می دهد.

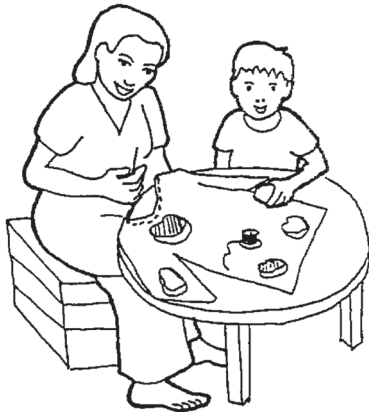
■ اگر فردی را که آموزش می دهید مادر معلولی است که نمی تواند نوزادش را بغل بگیرد و حمل کند، باید به او نحوه حمل نوزاد بر پشت یا بر شکم را، هر کدام که برایش آسان تر است آموزش دهید. مادر می تواند با پیچیدن قطعه ای پارچه به دور بدن کودک و خودش، نوزاد را محکم به خود ببندد و حمل کند.

■ همچنین باید اطمینان حاصل کنید که سایر افراد خانواده اجازه می دهند که مادر از فرزندش مراقبت کند. ولی به سایر افراد خانواده بگویید آنها می توانند با این مادر همکاری کنند. آنها می توانند با بازی کردن با کودک به مادر کمک کنند.

خیاطی

- چرخ خیاطی را در سطحی قرار دهید که استفاده از آن برای فرد معلول راحت تر باشد، مثلاً بر روی میز یا زمین.
- با استفاده از پارچه یا قطعه‌ای نی می‌توانید دسته چرخ خیاطی را کلفت تر کنید تا کار کردن با آن آسان تر شود.

- به فرد بیاموزید که با استفاده از وسایلی مانند وزنه و سنگ، از افتادن یا جا به جا شدن پارچه یا لباس جلوگیری کند تا دوز راحت شود.

نظافت خانه و حیاط

- بهتر است جارو یا برسی که برای تمیز کردن خانه و حیاط مورد استفاده قرار می‌گیرد دسته‌ی بلندی داشته باشد تا فرد مجبور نباشد برای جارو زدن خم شده و در نهایت کمتر خسته شود.

تعمیرات منزل

- اگر فرد معلول برای پوشش کف، دیوار و پشت بام از حصیر استفاده می‌کند، نحوه بافتن این حصیرها را به او بیاموزید.

■ قیراندود کردن یا رنگ زدن کف و دیوارهای خانه را به فرد معلول بیاموزید تا در صورت لزوم، خانه را در بهترین شرایط نگهداری کند.

پرورش سبزیجات

■ نحوه پرورش سبزیجات و میوه هایی را که خانواده نیاز دارد به فرد معلول بیاموزید و در پرورش محصولات که در ناحیه آنها خوب رشد می کنند، مثلاً سویا، صیفی جات، نخود فرنگی و یا انبه کمک کنید.

■ حتماً نباید همیشه سبزیجات را در زمین کاشت. می توانید به فرد معلول نحوه پرورش سبزیجات در جعبه یا گلدان را بیاموزید. این وسایل را در سطحی قرار دهید که دسترسی به آنها برای فرد معلول آسان باشد، یا آنها را روی چهارپایه های بزرگ یا روی سنگ و آجر بگذارید.

نتیجه

بعد از مدتی که با استفاده از این کتابچه فرد را آموزش دادید به سوالات زیر پاسخ دهید.
 فعالیت‌هایی را که فرد معلول به انجام آنها نیاز ندارد حذف کنید.
 فردی را که آموزش می‌دهید به دقت مشاهده کنید. سپس در فهرست سوالات زیر اگر می‌تواند فعالیت را انجام دهد، (آری) و اگر نمی‌تواند (خیر) را علامت بزنید.

پاسخ‌ها	پرسش‌ها
آری	فعالیت‌هایی که لازم است فرد انجام دهد:
خیر	آشپزی می‌کند؟ خرید می‌کند؟ غلات را می‌کوبد، آسیا و الک می‌کند؟ آب می‌آورد؟ هیزم می‌آورد؟ لباس می‌شوید؟ از کودکان مراقبت می‌کند؟ خیاطی می‌کند؟ خانه و حیاط را تمیز می‌کند؟ تعمیرات منزل را انجام می‌دهد؟ سبزیجات و حبوبات پرورش می‌دهد؟

اگر همهٔ پاسخ‌های شما برای فعالیت‌هایی که لازم است فرد معلول انجام دهد «آری» است در قسمت پایین، مقابل عبارت «آری» علامت بزنید.

اگر بعضی از پاسخ‌ها برای فعالیت‌هایی که لازم است انجام دهد «آری» است، در مقابل عبارت «گاهی» علامت بزنید.

اگر همهٔ پاسخ‌های شما برای فعالیت‌هایی که لازم است فرد معلول انجام دهد «خیر» است، در خانه مقابل عبارت «خیر» علامت بزنید.

آری	☐
گاهی	☐
خیر	☐

اگر علامت در خانه «آری» است کار خود را خوب انجام داده اید و فرد معلول می تواند اموری را که لازم است، در خانه انجام دهد. بنابراین دیگر به این کتابچه نیازی ندارید. اگر پاسخ «گاهی» یا «خیر» است، شاید به یکی از دلایل زیر باشد. برای پیدا کردن علت احتمالی هر یک از پاسخ های «خیر» تمام فهرست را بخوانید و ببینید چه باید کرد.

علت	چه باید کرد
۱- نمی گذارید فرد معلول کارهایی را که می تواند انجام دهد.	فعالیت بیشتری به عهده او بگذارید. آموزش را آن قدر تکرار کنید تا فرد بتواند فعالیتی را انجام دهد. سپس استفاده از این کتابچه را متوقف کنید.
۲- فرد به قدر کافی برای انجام کارهای مربوط به خود پیش قدم نمی شود.	او را تشویق کنید علاقه بیشتری نشان دهد. آموزش را تکرار کنید تا بتواند هر کاری را انجام دهد. سپس استفاده از این کتابچه را متوقف کنید.
۳- به مدت کافی فرد معلول را آموزش نداده اید.	به آموزش ادامه دهید. اگر پس از گذشت ۶ ماه باز هم نتیجه ای نگرفتید. با توان یار محلی مشورت کنید.
۴- به روش درستی از توصیه ها پیروی نکرده اید.	بار دیگر کتابچه را بخوانید. اگر فکر می کنید توصیه ها را خوب درک نکرده اید بتوان یار محلی در این باره صحبت کنید. بعد آنقدر آموزش را تکرار کنید تا فرد معلول بتواند هر فعالیتی را انجام دهد.
۵- به دلیل شدت معلولیت فرد، نمی توان انجام فعالیت ها را به او آموزش داد.	برای انجام فعالیت باز هم به کمک نیاز دارد. پیش از متوقف کردن آموزش، با توان یار محلی صحبت کنید.

اگر به استفاده از این کتابچه ادامه می دهید، فرد را بعضی مواقع آموزش دهید و سپس دوباره به این سوالات پاسخ دهید تا ببینید آیا فرد فعالیت های بیشتری را انجام می دهد یا خیر.